

Briuselis, 2015 10 21
COM(2015) 601 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl nacionalinių konkurencingumo valdybų įsteigimo euro zonoje

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl nacionalinių konkurencingumo valdybų įsteigimo euro zonoje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį kartu su 121 straipsnio 2 dalimi ir 136 straipsniu,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

- (1) nors būtina geriau koordinuoti ir stebėti konkurencingumo pokyčius Sąjungoje, pastarojo meto krizė parodė, kad valstybėse narėse, kurių valiuta yra euro (toliau – euro zonos valstybės narės), ypač gali susidaryti ir būti greitai pašalinti makroekonominiai disbalansai, kurie gali išplisti į kitas euro zonos valstybes nares. Kai nėra lanksčių nominaliųjų valiutos kursų, valstybės taip pat turi turėti tinkamus koregavimo mechanizmus konkrečios šalies patiriamams sukrėtimams įveikti. Konkurencingumo dinamika yra svarbi tiek makroekonominių disbalansų (pvz., prekybos ir einamosios sąskaitos deficito, sukauptų vidaus ir išorės įsipareigojimų) didėjimui, tiek jų koregavimui, taip pat veiksmingam prisitaikymui prie asimetrinių sukrėtimų. Konkurencingumo mažėjimas taip pat gali lemti mažesnę potencialų augimą, dėl kurio sunkiau grąžinti didelę skolą. Politikos koordinavimas, turintis įtakos konkurencingumo dinamikai, padėtų užtikrinti, kad konkurencingumo pokyčiai atitiktų sklandaus ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) veikimo tikslą. Nors ši rekomendacija skirta euro zonos valstybėms narėms, kitos valstybės narės taip pat skatinamos įsteigti panašias įstaigas;
- (2) Europos semestru, visų pirma makroekonominio disbalanso procedūra, nustatyta Reglamente (ES) Nr. 1176/2011 ir Reglamente (ES) Nr. 1174/2011, užtikrinama integruotos ekonominės politikos koordinavimo ir priežiūros sistema. Norint, kad konkurencingumo srityje struktūrinių reformų pažanga būtų spartesnė, šie esami mechanizmai turi būti pagrįsti didesne nacionaline atsakomybe už reformų darbotvarkes. Tikslinga kaupti nepriklausomą politikos kompetenciją nacionaliniu lygmeniu ir stiprinti dialogą politikos klausimais tarp Sąjungos ir euro zonos valstybių narių;
- (3) nacionalinių konkurencijos valdybų, atsakingų už konkurencingumo srities veiklos stebėjimą ir politiką, įsteigimas turėtų padėti didinti atsakomybę už reikalingas politikos priemones ir reformas nacionaliniu lygmeniu ir gerinti Sąjungos ekonominės politikos koordinavimo konkurencingumo srityje žinių bazę. Šios valdybos turėtų vertinti konkurencingumo pokyčius ir politiką, tačiau kartu teikti politines

rekomendacijas dėl reformų įgyvendinimo, atsižvelgdamos į valstybių narių ypatumus ir nusistovėjusią praktiką;

- (4) konkurencingumo valdybų intervencinių veiksmų aprėptis turėtų visapusiškai apimti konkurencingumo sąvoką. Į šių valdybų kompetencijos sritį turėtų patekti darbo užmokesčio kitimas, taip pat su darbo užmokesčiu nesusiję faktoriai ir našumo veiksniai, kintantys parametrai, susiję su investavimu, inovacijomis ir ekonomikos patrauklumu įmonėms;
- (5) konkurencingumo valdyboms turėtų būti pavesta užtikrinti aukštos kokybės ekonominę analizę, kaip jų patariamąjį vaidmenį pagrindą;
- (6) konkurencingumo valdybos turėtų būti nepriklausomos nuo ministerijų ar valdžios institucijų, kurios nagrinėja su konkurencingumu susijusius klausimus. Konkurencingumo valdybos taip pat turėtų būti nešališkos, t. y. jos neturėtų perteikti vien tik arba daugiausia konkrečių suinteresuotųjų šalių grupių nuomonės. Tokiais nepriklausomumo ir nešališkumo reikalavimais siekiama užtikrinti, kad konkurencingumo valdybų patariamasis vaidmuo tinkamai atspindėtų ekspertų nuomonę, suformuluotą atsižvelgiant į bendruosius interesus;
- (7) konkurencingumo valdybų požymiai turėtų atitikti Sutarties 152 straipsnį, taip pat turėtų būti atsižvelgiama į nacionalinę darbo užmokesčio nustatymo praktiką ir už tai atsakingų institucijų darbą. Pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 28 straipsnį konkurencingumo valdybų veikla neturėtų būti daromas poveikis darbuotojų ir darbdavių arba jų atitinkamų organizacijų teisei derėtis dėl kolektyvinių sutarčių ir jas sudaryti atitinkamu lygiu arba imtis kolektyvinių veiksmų pagal Sąjungos teisę ir nacionalinę teisę ir praktiką;
- (8) siekdama skatinti įgyvendinti visos euro zonos tikslus ir atsižvelgti į konkurencingumo valdybų sistemos informaciją koordinuojant Sąjungos ekonominę politiką, Komisija turėtų koordinuoti konkurencingumo valdybų veiklą;
- (9) konkurencingumo valdybos turėtų parengti analizę ir rekomendacijas ir jas paskelbti metinėje ataskaitoje. Siekiant užtikrinti, kad valdybų darbe būtų atsižvelgiama į euro zonos ir Sąjungos tikslus, rengiant šias ataskaitas ir vykdant faktų nustatymo misijas į valstybes nares, Komisija ir valdybos turėtų konsultuotis. Ataskaitose Komisija bus informuojama apie analizę, atliktą įgyvendinant Europos semestrą ir makroekonominio disbalanso procedūrą;
- (10) siekiant palengvinti koordinavimą viršnacionaliniu lygmeniu, kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti viena pripažinta konkurencingumo valdyba. Tačiau kad galėtų tinkamai vykdyti veiklą, konkurencingumo valdybos savo ruožtu galėtų pasikliauti įvairiomis atskiromis esamomis įstaigomis, jei šios atitinka pirmiau nurodytus bendruosius principus;
- (11) konkrečiai šaliai skirtų rekomendacijų (ŠSR) įgyvendinimo stebėjimas ir užtikrinimas turėtų ir toliau būti vykdomi Sąjungos lygmeniu, įgyvendinant Europos semestrą ir taikant makroekonominio disbalanso procedūrą, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 1176/2011,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

I. Tikslai ir taikymo sritis

1. Šios rekomendacijos tikslas – įsteigti nacionalines konkurencingumo valdybas, atsakingas už konkurencingumo srities veiklos stebėjimą ir politiką, ir taip padėti skatinti tvarią ekonominę konvergenciją ir didinti atsakomybę už reikalingas reformas nacionaliniu lygmeniu.
2. Ši rekomendacija skirta euro zonos valstybėms narėms. Kitos valstybės narės taip pat raginamos įsteigti panašias įstaigas.

II. Konkurencingumo valdybų įsteigimas

3. Kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti konkurencingumo valdyba, kuriai būtų pavestos šios užduotys:
 - a) stebėti konkurencingumo srities pokyčius atitinkamoje valstybėje narėje, atsižvelgiant į veiksnius, kurie gali turėti įtakos prekių ir paslaugų kainoms ir kokybei, palyginti su pasauliniais konkurentais, trumpuoju laikotarpiu (įskaitant darbo sąnaudas), taip pat į ilgalaikius veiksnius, pavyzdžiui, našumą ir gebėjimą diegti inovacijas, kurie yra svarbūs ne tik siekiant atitinkamų ekonominės veiklos rezultatų, bet ir jos augimo potencialui ir gebėjimui pritraukti investicijų, įmonių ir žmogiškojo kapitalo;
 - b) teikiant atitinkamą informaciją, prisidėti prie darbo užmokesčio nustatymo nacionaliniu lygmeniu;
 - c) stebėti su konkurencingumu susijusias politikos sritis atitinkamoje valstybėje narėje, taip pat prisidėti prie *ex post* politikos vertinimo;
 - d) vertinti politikos uždavinius ir teikti konkurencingumo srities politines rekomendacijas. Teikdamos rekomendacijas konkurencingumo valdybos turėtų atsižvelgti į platesnio masto euro zonos ir Sąjungos aspektą. Valdybos turėtų, *inter alia*, teikti rekomendacijas, kaip įgyvendinti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, kurias atitinkamai valstybei narei parengė Taryba, įgyvendinant Europos semestrą.
4. Kiekviena valstybė narė turėtų nurodyti vieną konkurencingumo valdybą, kuri savo ruožtu galėtų pasikliauti įvairiomis esamomis įstaigomis.
5. Konkurencingumo valdybos turėtų vykdyti savo veiklą nuolat. Metinėje ataskaitoje jos turėtų skelbti analizes ir rekomendacijas. Siekdamos suderinti nuomones, jos turėtų palaikyti ryšius su Komisija ir kitų valstybių narių konkurencingumo valdybomis.

III. Konkurencingumo valdybų požymiai

6. Konkurencingumo valdybos turėtų būti struktūriškai nepriklausomos arba joms turėtų būti suteikta funkcinė autonomija valstybės narės valdžios institucijos, kuri nagrinėja su konkurencingumu susijusius klausimus (visų pirma ministerijų, administracijų, viešųjų institutų, viešųjų agentūrų), atžvilgiu. Jų veikla turėtų būti pagrįsta nacionalinės teisės nuostatomis, užtikrinančiomis aukštą funkcinės autonomijos ir atskaitomybės lygį, įskaitant:
 - (a) įstatymais nustatytą tvarką, įtvirtintą nacionaliniuose įstatymuose, reglamentuose ar teisiškai privalomose administracinėse nuostatose;
 - (b) draudimą vadovautis bet kokių valdžios institucijų, kurios nagrinėja su konkurencingumu susijusius klausimus, nurodymais;
 - (c) galimybę viešai ir laiku komunikuoti;
 - (d) narių skyrimo, remiantis jų patirtimi ir kompetencija, procedūras;
 - (e) pakankamus išteklius ir tinkamą prieigą prie informacijos, kad galėtų naudotis jiems suteiktais įgaliojimais.
7. Konkurencingumo valdybos turėtų pasikonsultuoti su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis (pvz., nacionaliniais subjektais ar subjektų grupėmis, įskaitant socialinius partnerius, kurie reguliariai dalyvauja valstybių narių ekonominiame ir socialiniame dialoge), bet neturėtų perteikti vien tik arba daugiausia tam tikros suinteresuotųjų šalių grupės nuomonės ir atspindėti jos interesus.
8. Konkurencingumo valdybos turėtų turėti galimybę atlikti aukštos kokybės ekonominę ir statistinę analizę, kuri pripažinta akademinės bendruomenės.

IV. Suderinimas su Europos semestru

9. Komisija turėtų padėti nacionalinėms konkurencingumo valdyboms lengviau tarpusavyje derinti veiklą ir keistis su jomis nuomonėmis, visų pirma siekdama užtikrinti, kad valdybų darbe būtų atsižvelgiama į euro zonos ir ES tikslus. Reikėtų numatyti palaikyti ryšius prieš rengiant valdybų metines ataskaitas ir vykdant faktų nustatymo misijas į valstybes nares.
10. Tų valdybų nepriklausoma informacija, teikiama taip pat ir rengiant metines ataskaitas, bus remiamasi rengiant valstybių narių ir Komisijos analizę įgyvendinant Europos semestrą ir makroekonominio disbalanso procedūrą.

V. Atskaitomybė ir skaidrumas

11. Paprastai tų valdybų parengtos analizės turėtų būti skelbiamos viešai.

VI. Baigiamosios nuostatos

12. Valstybės narės raginamos įgyvendinti šioje rekomendacijoje išdėstytus principus iki [šios rekomendacijos priėmimo data + 6 mėnesiai].

13. Iki [šios rekomendacijos priėmimo data + 12 mėnesių] Komisijos prašoma parengti pažangos ataskaitą, remiantis iš valstybių narių gauta atitinkama informacija, apie šios rekomendacijos įgyvendinimą ir tinkamumą, taip pat dėl to, ar būtina priimti privalomas nuostatas.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas